

troer ikke, at den Ret i mindste Maade kan indvirke forstyrrende med Hensyn til Creditorenes Interesse. I Virkeligheden har en saadan Mand Intet, det hjælper derfor ikke at trænge paa ham strax, men der maa gives ham Tid til at tjene Noget. Det er altsaa den ubemidlede Deel af Næringsstanden, som det nuværende Forslag vil komme til Gode; thi naar de have disse 5 Aars Frist, kunne de see at ordne sig og vinde Noget.

Med Hensyn til det Forslag, som er stillet af den ærede Rigsdagsmand for Ribe Amts 2den Valgfreds (Hage) om en yderligere Indskrænkning for at opnaae denne Ret, da troer jeg ikke, at det passer ind her. Jeg mener, at naar man vil have denne yderligere Indskrænkning, som synes udsprungen af en Mistillid til Eksteretten, da maatte man borttage nogle af de Indskrænkninger, som Udvalgets Fleertal har opstillet, da maatte man f. Ex. ikke stille den Betingelse, at Fallenten skal give mindst 50 pCt., man maatte heller ikke stille den Betingelse, at han ikke maatte have arbejdet med et Deficit af 30 pCt. Naar man vil optage dette, da maa man ogsaa optage nogle af de Rettigheder, der knytte sig til denne Bestemmelse i andre Lande, den findes nemlig ligelydende i den preussiske Concurs- Anordning, men der anvendes den paa Tvangs- accorder, saaledes at naar en Mand med de  $\frac{2}{3}$  af Creditorerne, der repræsenterer  $\frac{3}{4}$  af Gjalden, indlader sig paa Accord, da er den øvrige  $\frac{1}{3}$  tvungen til at indlade sig paa samme, hvad enten det er dem fordeeligt eller ei; derved fremkommer den Tvang, som vi her i Landet have meget tilbage for, det Rettsindgreb, som vi have misbilliget, idet man siger, man skal ikke borttage Noget af en Mand's Ret; men vi borttage ved vort Forslag ikke Noget af denne Ret, vi borttage Intet deraf; thi Enhver beholder den fuldstændig; Enhver har den til den Tid, da der kan være Formodning om, at Debitor kan reise sig og tjene Noget. Jeg troer derfor, at det er ligesaa meget i Humanitetens og Billighedens som i Creditorens og Fallentens Interesse, at Forslaget vedtages, og derfor skal jeg tillade mig at anbefale det.

**Sage:** Jeg har ligesom den ærede Ordfører haft stor Tvivl, om det var muligt i en Lov som denne at optage en Paragraph som den her foreliggende. Der er foruden de af den ærede Ordfører nævnte Spørgsmaal, der først burde klares, forinden en udtømmende Bestemmelse i denne Retning blev tagen, forskjellige andre. — Skjøndt vi i den nyere Tid have givet Regler om Bogførelsen for Kjøbmænd, er det ganske vist, at disse Regler ere usfuldkomne, og at Bogførelsen omkring i Landet blandt Kjøbmændene lader meget tilbage at ønske. Det er ligeledes overmaade vigtigt at faae klaret Forholdet imellem Handelscreditorer og andre Creditorer, Forholdet imellem Handelsdebitorer og andre Debitorer, forinden man tager Bestemmelser som disse, fordi en Handelsmands Stilling i Forhold af den Natur er væsentlig forskjellig fra andre Mænds Stilling, der ved uordentligt Levnet og Deslige sætte deres Formue til. Det ligger i Handelens Natur, at en Fallit snarere usforkylbt kan indtræde iblandt Handlende end iblandt andre Borgerclasser. Der er ligeledes et høist vigtigt Spørgsmaal med Hensyn til Opgjørelsesmaaden af en Mand's Formue: Maaden, hvorpaa han opgiver sine Beholdninger og klarer for Eksteretten og Creditorerne, hvorledes den hele Stilling har været i de Aar, der gaae forud for Falliten. Alle disse Spørgsmaal er det vistnok nødvendigt at have nøiere Bestemmelse om, naar man skal give en sydestgjørende Lov om det Punkt, der nu foreligger. Naar jeg har tænkt, at man under visse Forhold kunde gaae ind paa en Ordning af dette Forhold allerede nu, saa have mine Grunde ikke været de, som den ærede sidste Taler ansøgte. Jeg troer ikke, at en Mand, han være nok saa retskaffen, han have lidt nok saa usforkylbt, kan i Retfærdighedens Navn træde frem for den, hvis Penge han har sat overstyr, og sige: Jeg skylder Dig denne Sum, men Du saaer den ikke. Der kan ingenlunde her paaberaabes Retfærdighedsgrunde, men alene Billighedshensyn. Den strenge Ret maa være den, at Den, der har Noget tilgode, kan fordr det, og det er et Ufald fra hans Side, naar Debitoren ikke skal give det, som han skylder ham. Naar jeg desuagtet kunde gaae ind paa